THE ISRAELITE
The First & Only Jewish Weekly in the Entire Dominion of Canada.
796 Main Street
Phone St. John 2213

דער קענעדער איזראעליט

DER YID
דאס ערשטע און איינציגע אידישע וואכענבלאט אין וויניפעג און גאנץ קענעדע.
796 מיין סטריט
פהאן סט. דזשאהן 2213

Vol. III. No. 15. Winnipeg, Thursday, May 30th, 1912
וויניפעג, דאנערשטאג, י״ד סיון, תרע״ב.

היט אייערע קינדער.

מיט דעם אנפאנג פון זומער, געהט ניט אוועק א טאג אז עס זאל ניט זיין רעפּארטעט אין די צייטונגען אונגליקספעלע מיט קינדער וועלכע ווערען געשעדיגט פון פערביי־פאהרענדע אויטאמאבילס, דעליווערי וואגענס אדער גאר גע׳הרג׳עט. ווי אלע מאל ענדיגען זיך אזעלכע פעלע אין געריכט. און דאס געריכט ווי די פרעסע און דאס אלגעמיינע פובליקום זיינען שטארק אין כעס אויף די מערדערישע טרייבער פון די אויטאמאבילס, וואגענס און קארס.

לויט אבער א בריעף פון א פרוי אין דער היגער ,פרי פרעס׳, דארפען ניט די טרייבער בעשולדיגט ווערען, נור די מוטערס פון די קינדער, וועלכע ווילען באין אופן ניט פערשטעהן אז די גאסען פון אונזער שטאדט זיינען ניט קיין שפיעל פלעצער פאר קינדער, די גאסען זיינען בעשטימט בלויז פאר וואגענס, קארס און מאשינען. די אייגענטהימער צאהלען פאר דעם לייסענס און האבען א רעכט צו די סטריטען. עס טרעפען אפטמאל קינדער וואס וואגען צו מאכען אזעלכע טריקס אין פראנט פון א פאהרענדען אויטאמאביל וואס פיים דרייווער ווערען די בלוטען פערקיהלט. א קינד וועט זיך ניט אבשטעלען פון דורכצולויפען די סטריט גראדע ווען א פוהר אדער אויטאמאביל פאהרט דורך. אין הונדערטע פעלע יאגען זיך גרופּעס קינדער נאך די אויטאמאבילס און הענגען זיך אן אויף די אַקסען. אמאל פאסירט ווי איין אינגעל רייסט אראב די היטעל ביי א צווייטען, ווארפט עס אין א לויפענדען אויטאמאביל און דער חברה מאן אהן דעם היטעל לויפט נאך הארט ביי די רעדער נאכ׳ן היטעל און איז אין געפאהר פערכאפט צו ווערען פון די רעדער.

די פרוי בעהויפטעט דערום אז אין 99 פעלע פון יעדער הונדערט זיינען אין די אומגליקען שולדיג די עלטערען פון די קינדער און הויפטזעכליך די מוטערס. עס איז די פליכט פון יעדער מוטער אביסעל מעהר אין אכט נעהמען די זיכערהייט פון זייערע קינדער ווען זיי שפיעלען זיך אין גאס.

אַ פערשווערונג געגען טאַפט.

לאיער שטיין פון פיטסבורג וועלכער איז געוועז דער פערטהיידיגער פון וויליאם פאסטאריאץ, וועמען מען האט גע׳משפט פאר שיקען א באמבע צו קארנעגי׳ס געוועזענעם שותף האט אין קאורט אויפגעוויקעלט א גאנצע געהיימניס וועלכע האט געפלאנט צו ערמארדען פרעזידענט טאפט. דיעזע ענטדעקונג האט ארויסגערופען גרויסע אויפרעגונג אין די פאליטישע קרייזען. ניט מעהר ס׳איז א סברא אז די גאנצע מעשה איז צו מאכען טאפטען פיר א קדוש

JOSEPH SCHAEFFER
מעכאניקאל עקספערט.
אלערליי גראמאפאנס און נעה מאשינען געפיקסט, נאדלען און אנדערע פארטס פאר מאשינען און גראמאפאנס. פיר דער ארבייט גאראנטירט.
44)
390 פריטשארד, פהאן סט. דזשאן 426

באַ איבערגעפאָרען.

דאלטאן ענדערסאן, 10 יאהר אלט, דער זוהן פון דר. ענדערסאן איז לעצטען שבת איבערגעפאהרען געווארען פון א פארטיידזש עוו. קאר, ווערהרענד ער איז געפאהרען אויף א בייסיקל. בלויז מיט 10 יארד ווייטער פון איהם זענען געפארען זיין פאטער און אנקעל אין אן אויטאמאביל, אבער זיי האבען ניט אוספעעט צו ווארנען איהם אין צייט ער זאל זיך היטען. זיי זיינען געפאהרען אלע צוזאמען צו א דינער פארטיע צו אן אנקעל און דעם באי האט זיך פערוואלט פאהרען אליין אויפ׳ן בייסיקל, בעריהמענדיג זיך אז ער וועט גיכער קומען מיטן בייסיקל ווי זיי מיט׳ן אויטאמאביל.

ריגאָלעטאָ אין אידיש.

די גרעסטע אפערא פון ווערדי איז יעצט איבערזעצט און אויפגעפיהרט געווארען צום ערשטען מאל אין לאנדאנער אידישען פאלקס טהעאטער. די פארשטעלונג האט איבערטראפען אין סוקסעס אלעס וואס איז ביז יעצט ערשיענען אויף דער אידישער ביהנע. און ניט נור די גאנצע איסט סייד פון לאנדאן רעדט פון דעם, נור מיט דער פארשטעלונג האט מען זיך פעראינטערעסירט אין די רייכסטע אידישע און זאגאר ניט אידישע קרייזען פון ענגלאנד.

נייע ווינטען אין רוסלאַנד?

מען מוז שטעלען דעם פראגע צייכען, ווייל עס קלינגט אונגלויבליך. אין רוסלאנד האט זיך געלאזט הערען א נייע שטימע צו גונסטען די אידען, און קעגען דער יודענפרעסערישער פרעסע. און דיעזע שטימע קומט פון ניט קיין קלענערע פערזענליכקייט ווי פון דעם פריים מיניסטער קאקאווצעוו אליין, וועלכער האט זיך אויסגעדריקט אז ווען מען קוקט זיך איין אין די צייטונגען, וועלכע האבען געמאכט פאר זייער ספעציאליטעט אידענפרעסעריי, האן פערטראגט עס אין יענע אלטע צייטען פון מיטעלאלטער, ווען מענשען פלעגען בעשולדיגט ווערען אין כישוף, אין אויסנוצען געהיימע קרעפטע; נאך דיעזע אנטיסעמיטישע צייטונגען קומט אויס אז די בעסטע און פעהיגסטע סוחרים פון אידישען פאלק שטעלען מיט זיך פאר עפעס א געהיימע קראפט פון א ניט גוטען, פון דעם שטן אליין. און דאס מערקווירדיגסטע איז וואס דיזע צייטונגען האבען אזוי צוגעוועהנט זייערע לעזער צו די בבא מעשיות אז די צאהל וואס גלויבען אין די מעשיות ווערט אלץ גרעסער און גרעסער.

אזוי האט זיך אויסגעדריקט א רוסישער פרעמיער. איז עס ניט משיח׳ס צייטען?

דער שטורם פון פראטעסטען געגען די פראיעקטירטע אימיגראציאנס גזרות אין די סטייטס האט געהאט א ווירקונג: די שונאים פון אימיגראציאן האבען געזעהן אז זייערע פלענער קען ניט געלינגען, האבען זיי דעם ביל אבגעלעגט אניף אן אונבעשטימטער צייט.

גענוואַגטע רויבעריי.

אין א הינטערשטען צימער פון א היגען האטעל אין מארקעט סטריט זיינען געזעסען א קאמפאניע און געשפּיעלט אין קארטען. די גיים איז אנגעגאנגען גאנ׳ץ היציג און אויפ׳ן טיש זיינען געלעגען איבער 15 הונדערט דאלאר. פלוצלינג האט זיך געעפענט די טהיר און 3 מענשען מיט פערדעקטע פנים׳ער זיינען אריין אין צימער מיט אנגעשטעלטע רעוואלווערן געגען יעדען פון דער קאמפאניע. איינער פון די רויבער האט באלד בעפוילען: ,הענדס אפ?׳. די קאמפאניע האט געפאלגט און דער רויבער האט זיך גענומען בעלי בית׳יווען מיט׳ן געלד. פערטיג ווערענדיג מיט׳ן געלד האט ער ביי יעדען אראבגענומען די דימאנטענע רינגען און די זייגערס. די איבריגע צוויי האבען דערווייל געהיט מיט די רעוואלווערס קיינער זאל זיך ניט בעוועגען. צו ענדע האט מען אויך אויסגעטרייסעלט יעדען די פאקעטס און ניט געלאזט אפילו קיין ניקעל אויף קאר פעיר. אין גאנצען האבען די רויבער פערכאפט א 10 טויזענד דאלאר, ווייל די מעהרסטע שפּיעלער האבען בעלאנגט צו גאר די רייכע און האבען געהאט ביי זיך א היבשע אפותיקא. קיין שפור איז נאך ביז יעצט פון די גענוואגטע רויבערס ניטא.

נייער פּרעזידענט פון גרענד טראָנק

דזשאזעף עדמאנד טשעמבערליין איז דער נייער פרעזידענט וועלכער איז יעצט אפּאינטעט געווארען פון דער גרענד טראנק קאמפאני אויף וו. הע׳ס פלאץ וועלכער איז אומגעקומען אויף דער ,טיטאניק׳. טשעמבערליין איז ביז יעצט געוועזען וויס פרעזידענט פון דער קאמפאני. אין די פינאנציעלע קרייזען איז מען זעהר צופריעדען מיט דיעזען אפאינטמענט, ווייל טשעמבערליין איז איינער פון יענע פערזאנען וועלכע ווערען בעצייכענט מיט דעם פאקענדען נאמען ,סעלף מייד׳. ער האט אנגעפאנגען אלס קלוירק אין א ריילוועי קאמפאני אפיס מיט 2 פונט א וואך און זיך ארויפגעארבייט אלס פרעזידענט פון דער גרעסטער ריילוועי קאמפאני אויף דעם קאנטינענט.

מר. וועינרייט איז אפאינטעט געווארען אלס ערשטער וויס פרעזידענט אויף טשעמבערליינס פלאץ.

וועגען די טאָראָנטאָ׳ר אידישע סטרייקערס.

אלע אידישע ארגאניזאציאנען זיינען אויפגעפאדערט צו שיקען צו צוויי דעלעגאטען צו דער קאנפערענץ וואס וועט שטאטפינדען מאנטאג דעם 13טען יוני אום 8.30 אבענד אין סאציאליסטישען האל, 213 דזשארוויס עוועניו. די ארגאניזאציאנען וואס קענען ניט בעווייזען צו מיטען ביז דער צייט, זיינען די סעקרעטארע געלאדען אנוועזענד צו זיין.

פ. ניומאן,
דעלעג. פון פעראיין ,איד. יוגענד׳.

נייע וואַסער קוועלע.

מעיאר וואהו וועלכער האט זיך יעצט צוריקגעקעהרט פון א פישינג טריפ אויף לייק וויניפעג זאגט, אז ער האט אויסגעפינען דאס וואסער פון סט. דזשארדזש ריווער פאר די בעסטע, ריינסטע און ווייכסטע ווי עס איז נאר מעגליך זיך צו ווינשען. דאס בעציהען וואסער פון סט. דזשארדזש ריווער וועט אויך קאסטען ניט טהייער דער מעיאר האט שוין ארויס געשיקט א גרופע אינזשינערען צו אונטערזוכען די מעגליכקייט פון דעם פראיעקט און אין פאל דער רעפארט פון די אינזשינערען זאל זיין גינסטיג דאן וועט עס זיין די ערשטע ארבייט פון סיטי קאונסיל צו אויסארבייטען דעם פראיעקט און עס איבערגעבען צו א רעפערענדום.

נאָך אַ צייטונג אין קענעדא.

ניט לאנג צוריק איז ערשיענען אין מאנטרעאל א אידיש וואכענבלאט ,די פאלקס צייטונג׳, רעדאקטירט פון כאזאנאוויטש (כתריאל), דער געוועזענער רעדאקטאר פון ,אידישען קעמפפער׳. יעצט ווי אונזערע לעזער וועלען זעהן אן אנאנסע אויף דיעזער פיידזש, וועט אין גיכען ערשיינען נאך איין נייע צייטונג, א הומאריסטישע ,דער קענעדער עזות פנים׳. די ארויסגעבער פון דעם הומאריסטישען וואכענבלאט זוכען יעצט א פאסענדען רעדאקטאר וואס זאל פעהיג זיין צו רעדאגירען אזא צייטונג, וואו עס וועלען זיין אבטהיילונגען פאר מאנטרעאל, טאראנטא, וויניפעג און אנדערע קלענערע שטעדט און שטעדטליך אין קענעדא. דיעזע צייטונג ווערט ארויסגעגעבען פון א גרופע יונגע לייט, אלע זיינען זיי סאציאליסטען און דענקען אנצופיהרען א קאמפף מיט די אנדערע זאגענאנטע ,קאפיטאליסטישע׳ צייטונגען אין קענעדא דורך הומאר, וויץ, קארטונס און סאטירע. זיי האבען א רעזערוו קאפּיטאל און פיעלע הייסע אנהענגער. עס קען אויך זיין אז דאס הומאר און וויץ בלאט זאל ערשיינען אין וויניפעג. איינער פון די ארויסגעבער איז פאריגע וואך צו דיעזען צוועק געוועזען אין וויניפעג.

פינסטערע געהיימנים.

א זעהר פערפלאנטערטע און פינסטערע געשיכטע האט יעצט די אטאווער רעגירונג צו פאנאנדערוויקלען. אין דעם אינדיאנער רעזערוו געבען פעירפארד איז געבארען געווארען א קינד. ווי מען האט געמעלדעט דעם דאקטאר איז דאס קינד געבוירען געווארען א טויטעס און דער דאקטאר האט געגעבען אן ערלויבניש עס צו בעגראבען. אין איינינע טעג ארום האט דער דאקטאר ערהאלטען א פעטישאן פון איינינע מענשען, פאדערענדיג אז מען זאל דאס קינד צוריק אויסגראבען און עס פאלמעסען, ווייל אויף דער פרוי איז פאראן א חשד, זי האט שוין איינינע קינדער גע׳הרג׳עט. דער דאקטאר האט לכתחילה ענטזאגט, נאכהער איז אבער געקומען א פעראָרדנונג פון משיעף ווידהאוז און קאנסעלאר אנדערסאן און מען האט דעם קבר געעפענט. אבער אנשטאט א קינד איז אין גרוב געלעגען א קוקלע געמאכט פון שמאטעס, דער קאפ איז געווען געמאכט פון א טויב און די פיס פון א פויגעל. וואו מען האט אהינגעטהאן דאס קינד איז דערווייל א סוד.

די האפען ארבייטער אין לאנדאן האבען בעשלאסען ארויסצורופען א דזשענעראל סטרייק. און אויף די שיף בעלי בתים וועלען אריבערפיהרען דעם פערקעהר צו אנדערע פארטען וועט דער סטרייק אננעהמען א נאציאנאלען כאראקטער.

מ׳בויעט שוין די ת״ת.

פארינען דינסטאג אב. האט מר. ראבינסאן, דער פרעז. פון ת״ת פעררופען א ספעשיל מיטינג פון אלע אפיסערס און בילדינג־קאמיטע פון ת״ת צו קאנסידערען די פראגע ווי אזוי אנצוגעהן מיט דער ארבייט פון בויען די נייע ת״ת, וואו דער סעלער איז שוין פערטיג. דער מיטינג איז געווען גוט בעזוכט, עס איז אויך אנוועזענד געוועזן הרב [illegible] דער פרעז., איבערלעזענדיג אלע פרייז בריעף וואס זיינען ערהאלטען געווארען פון פיעל קאנטראקטארס מיט פערשידענע פרייזען, האט ערקלעהרט די וויכטיגקייט פון דעם מיטינג און נאך פיעלע דעבאטען האט מען בעשלאסען אז מען זאל ניט שפעטער פון נעקסטע וואך אנהויבען מויערען דעם בייסמענט און נאכהער די גאנצע געביידע און זיך ניט אבשרעקען וואס די בילדינג וועט קאסטען ביז 50 טויזענד דאלאר. מר. משה פינקעלשטיין האט ערקלעהרט אז דיעזע סומע איז ניט שווער ארייצוקריגען פון וויניפעגער אידען וועלכע אין פרט פון צדקה געבען שטעהען העכער פון אנדערע אמעריקאנער אידען

וועגען עלילת דם.

דער פעראיין ,אידישע יוגענד׳ האט בעשלאסען צו פעראנשטאלטען א גרויסע דעמאנסטראציאן געגען שוידערליכע בלוט בלבולים וואס [illegible] מען פאר אין רוסלאנד. און אום די דעמאנסטראציאן זאל א ריי[illegible] און אום איהר שטים זאל [illegible] דער בלוטיגער רוסלאנד [illegible] דער פעראיין צו אלע וויניפ[עגער] איינען, סאסייעטיס, [illegible] א. ד. ג. צו שיקען דעלעגאטען צו[ר] קאנפערענץ וואס וועט שטאטפינד[ען] דינסטאג דעם 4טען יוני אום 8 א[זייגער] אבענד אין קאמיטע רום פון קווינס הא[ל]

מר. נוסבוים׳ס בענעפיט

ניזכטען מיטוואך אבענד [illegible] מר. נוסבוים׳ס און מר. פ[illegible] בענעפיט. עס איז געשפיעלט [illegible] ,דער קעניג פון די שנארער׳. דאס [illegible] אטער איז געווען ציטליך גוט [illegible] מען האט די בענעפיציאנטען א[illegible] טהיילט פיעלע פרעזענטען. א[illegible] טען האט זיך געכטען ארויסגע[illegible] אז מר. נוסבוים האט דא פיעלע [illegible] עהרער. מען האט איהם איינינ[illegible] ארויסגערופען און ווארים אפלא[דירט] דאס ,שטיק׳ אין וועלכען עס ה[illegible] אנטהייל גענומען אלע שוישפיעלע[ר] גאנץ ,גלאטינ׳ געשפיעלט געוואו[רען]

צי אין מאַנטרעאַל צי אין ווינ[יפעג]

די פראגע איז לע״ע וואו עס [illegible] צי אין מאנטרעאל צי אין [illegible] אבער זיין וועט זיכער אין [illegible] הומאריסטיש, סאטירישע מאנא[illegible] צייטונג אין קענעדא מיטן

דער קענעד[ער]
עזות פנים

אין וועלכען ס׳וועלען אנטהייל [illegible] פיעלע ראדיקאל געזאנגענע יו[illegible] ,דער קענעדער עזות פנים׳ ווע[illegible] דעם צוועק שטאלץ און מוטה[illegible] זאגען יעדען דעם אמת. די [illegible] די ענגלישע פרעסע אין [illegible] דעם קאפיטאליסט [illegible] צום עקספלואטא[illegible] אין דעם פאליטי[illegible] ליכען לעבען. [illegible] וועט אבער ני[illegible] טע ערנסטע [illegible] און וועט אלע [illegible]
זעהט נעקסטע וואך

קבצנים ערוואכט.

א סנעפ פון $1000.00 צו מאכען. פון א שמעק טאבאק ביז א הויז, פון א קבר ביז א פאלאץ, פון א טשיקען קופ ביז א קאזארמע. און אלעס פון אלעס וואס איהר ווילט און קענט ניט קריגען ערגעץ אנדערש, קענט איהר קריגען ביי דער

שיללער און ניומאן ריעל עסטייט קאמפּאַני.

מיר קויפען, טריידען, און פערקויפען לאטס, הייזער, פארם לאנד. מיר קויפען און קריגען אגריעמענטס אף סייל, מארטגיידזשעס א. ז. וו.

א געלעגענהייט פון א קבצן צו ווערען א מולטימיליאנער צו ווערען.

צוויי 7 רומענ, סאליד בריק, פול מאדערנע הייזער אויף פלארא עוועניו ווערט פערקויפט פאר א סנעפ. מען וועט אייך געבען טרייד. ווענדעט זיך צו:

SCHILLER & NEWMAN
REAL ESTATE
880 Main Street
Phone St. John 162

א. קארלסאן, 907 מיין סט. פהאן סט. דזשאן 1954

ערשטער אידישער ריעל עסטייט אפיס אין דער נארד ענד.

ווער עס האט הייזער אדער לאטס, צו פערקויפען, אדער ווער עס וויל קויפען; ווער עס וויל בייטען לאטס פאר הייזער אדער פארמס, זאל זיך ווענדען צו

ב. ראבינסאן און זאהן

אין 292 1-2 סעלקירק עוועניו פהאן סט. דזשאן 2445
נעמען אן הייזער צו פערענטען און רענטען. שבת געשלאסען, זונטאג אפען
רעזידענס 539 פריטשארד עוועניו פהאן סט. דזשאן 737
קאנטראקטארס און בילדערס.
41)

נ. סגל׳ס בעקעריי

איז דאס איינציגע פלאץ, וואו ברויט, בולקע ווערט געבאקען ריין און זויבער. ברויט ווערט אויך דעליווערט צו הויז. טעלעפאנירט אב סט. דזשאן 1488 אדער קומט אין
510 סעלקירק עווניו.

☞ דזשאב פרינטינג אין אלע שפראכען ווערט אנגענומען אין אפיס פון ,,איד״ 796 מיין סטריט.